

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Operational Research) เพื่อประเมินประสิทธิผลของการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ที่เป็นโรคซึมเศร้า โรงพยาบาลบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน ตั้งแต่เดือนเมษายน-มิถุนายน พ.ศ. 2554 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นผู้ที่เป็นโรคซึมเศร้าที่ได้รับการรักษาด้วยยาด้านเศร้า แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน จำนวน 30 คน ทั้งเพศชายและเพศหญิง มีการรับรู้ดี สื่อสารอ่านเขียนภาษาไทยได้ สมัครงใจและยินดีให้ข้อมูลในการศึกษานี้ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย 1) แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ที่เป็นโรคซึมเศร้า แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลพุทธชินราช จังหวัดพิษณุโลก ซึ่งพัฒนาโดย อรพินธ์ สมบัติวัฒนางกูร (2551) ได้ผ่านการตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหาและภาษาที่ใช้โดยผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว 2) เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล แบบสัมภาษณ์ความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของ รัชนก สิทธิโชติวงส์ (2550) ที่ อภิสิทธิ์ บุญแจ้ง (2553) ได้นำมาดัดแปลง ได้ผ่านการหาความเชื่อมั่น (reliability) โดยการใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของคอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.82 3) แบบวัดความพึงพอใจของผู้ที่เป็นโรคซึมเศร้าที่ได้รับการดูแลโดยใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกของ สุพรรณิณี เตรียมวิศิษฎ์ และคณะ (2546) ซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้วได้ค่าดัชนีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาเท่ากับ 0.91 4) แบบวัดความพึงพอใจของทีมผู้ใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกของ สุพรรณิณี เตรียมวิศิษฎ์ และคณะ (2546) ซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้วได้ค่าดัชนีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาเท่ากับ 0.97 แบบบันทึกการมาตรวจตามนัดและแบบบันทึกการกลับมารักษาซ้ำด้วยอาการกำเริบจากการขาดยา วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษา

ผลลัพธ์ของการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ที่เป็นโรคซึมเศร้า พบว่า

- 1) หลังการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกร้อยละ 93.30 ของผู้ที่เป็นโรคซึมเศร้าที่ได้รับการดูแลตามแนวปฏิบัติมีความร่วมมือในการรักษาด้วยยาระดับดี
- 2) ผู้ที่เป็นโรคซึมเศร้ามาตรวจตามนัดทุกคน
- 3) หลังการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกผู้ที่เป็นโรคซึมเศร้าไม่มีกลับมารักษาซ้ำ
- 4) ร้อยละ 93.30 ของผู้ที่เป็นโรคซึมเศร้ามีความพึงพอใจที่ได้รับการดูแลโดยใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยา
- 5) บุคลากรสุขภาพผู้ใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ที่เป็นโรคซึมเศร้ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

จากการศึกษาประสิทธิผลของการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ที่เป็นโรคซึมเศร้าในครั้งนี้ ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้ดังนี้

1. ก่อนที่จะนำแนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ที่เป็นโรคซึมเศร้าไปใช้ ควรมีการเสนอต่อผู้บริหาร เพื่อให้มีการนำแนวปฏิบัติทางคลินิกมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับหน่วยบริการสุขภาพที่มีปัญหาในด้านการดูแลผู้ป่วยที่ต้องรับประทานยาอย่างต่อเนื่อง
2. การนำแนวปฏิบัติทางคลินิกไปใช้ ควรมีการเตรียมความพร้อมของบุคลากรผู้ใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกในด้านการประเมินภาวะซึมเศร้า เพราะเป็นเครื่องมือที่ละเอียดต้องมีการฝึกบุคลากรที่ใช้มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและตรงกัน
3. ควรมีการทบทวนองค์ความรู้ใหม่ๆ ในด้านการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ที่เป็นโรคซึมเศร้าอยู่เสมอ เพื่อจะได้มีการปรับปรุงแนวปฏิบัติทางคลินิกให้เหมาะสมและถูกต้อง และทันต่อสถานการณ์อยู่เสมอ
4. การนำแนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ที่เป็นโรคซึมเศร้าไปใช้ ทำให้ผู้ศึกษาได้ฝึก/ทบทวนการใช้บทบาทพยาบาลผู้ปฏิบัติการขั้นสูงมาใช้ ซึ่งเป็นบทบาทที่มีความสำคัญและจำเป็นในการดูแล ช่วยเหลือผู้ที่มีปัญหาสุขภาพที่ซับซ้อน

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการติดตามประเมินผลการนำแนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ที่เป็นโรคซึมเศร้าอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนางานสุขภาพจิตต่อไป
2. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการนำแนวปฏิบัติทางคลินิกในด้านการดูแลผู้ที่เป็นโรคซึมเศร้าให้มากขึ้น เพื่อให้การดูแลที่มีคุณภาพและมีหลักฐานเชิงประจักษ์มากขึ้น
3. ควรมีการประเมินผลลัพธ์ของแนวปฏิบัติทางคลินิก เพื่อความคุ้มค่าคุ้มทุนในการปฏิบัติ
4. ควรมีญาติ ผู้ดูแลมีส่วนร่วมในการศึกษาวิจัยการนำแนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ที่เป็นโรคซึมเศร้า เพื่อให้แนวปฏิบัติทางคลินิกมีความเหมาะสมและเกิดผลลัพธ์ที่ดีต่อผู้ที่เป็นโรคซึมเศร้า